

Ép testben

A DÉLMAGYARORSZÁG ÉS A DÉLVILÁG EGÉSZSÉGÜGYI MELLÉKLETE ■ SZERKESZTI: KALOCSAI KATALIN

Szegedi újítás a gégesebészetben

Légcsőműtét, metszés nélkül

A SZEGEDI FÜL-ORR-GÉGÉSZETI KLINIKÁN FEJLESZTETTÉK KI AZT AZ ÚJ MŰTÉTTECHNIKAI ELJÁRÁST, AMELYNEK ALKALMAZÁSÁVAL A KORÁBBAN ELKERÜLHETLEN LÉGCSŐMETSZÉST KI LEHET KÜSZÖBÖLNI. AZ ÚJÍTÁST MÁR HAZÁNK NAGYOBB EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONTJAIBAN BEVEZETTÉK, SŐT A SZEGEDI KLINIKUSOK AMERIKAI ORVOSI FÓRUMOKON IS BEMUTATTÁK MÓDSZERÜKET.

A Szegedi Tudományegyetem Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikájának orvosai alkalmazták először azt a műtėti eljárást, amelynek segítségével elkerülhető a légcsőmetszés a heges gégeszűkületben, illetve hangszalag-bénulásban szenvedő betegek esetében. Az újítás egyedülálló, a lézeres technikát már több hazai és külföldi klinika és kórház is átvette. A műtėti eljárást Czigler Jenő intézetvezető professzor, Jóri József docens és Rovó László tanársegéd dolgozta ki.

– A légcsőmetszés rendkívül kellemetlen következményekkel jár, hiszen sokszor egy életen keresztül a gége alá beültetett kanül segítségével kell lélegeznie annak a betegnek, akin heges szűkület, vagy hangszalag-bénulás miatt el kell végezni ezt a beavatkozást. Számos betegség, baleset, vagy akár hosszú ideig tartó gépi lélegeztetés is előidézheti a hegesedést, amit a modern, lézeres technika segítségével ma már kellemetlen beavatkozás nélkül is meg tudunk operálni – mondta Jóri József.

A lézeres műtéttechnikai újítás a közelmúltban nagy hazai és külföldi visszhangot kapott, hiszen a világ legtöbb részén a fulladással fe-

Jóri József a lézeres műtéttechnikai újítás egyik kidolgozója. (Fotó: Karnok Csaba)

nyegető gége- és légcsőbetegségeket és bénulásokat mindmáig metszéssel és kanül-beültetéssel kezelik. Egy orvosi lézert alkalmazó műszer segítségével azonban átvághatóak a légcső elzáródásával fenyegető hegek, így a felső légút újra átjárhatóvá válik – magyarázta Jóri József.

– Súlyos balesetek és pajzsmirigyműtétek következtében alakulnak ki leggyakrabban a légzést veszélyeztető elváltozások, de az új módszerrel segítettünk már számos öngyilkoson, akik akasztással akartak véget vetni életüknek. Lényeges a műtėti technika elektrofiziológiai háttere, komoly labo-

ratórium munkát áll a beavatkozás mögött. Logopédus rögzíti a beteg műtét előtti hangját, amelynek képzésére jó eséllyel újra megtanulható a gyógyult páciens – mondta a docens.

A lézeres technikával megoperált betegek szinte minden esetben újra megtanulhatnak beszélni. A beavatkozás során megbénult hangszalagok többnyire visszanyerik a mozgásukat, de van, hogy végleges bénulást szenvednek. Azonban ezek a páciensek is elsajátíthatnak bizonyos hangképzési technikákat, amelyek segítségével normális életet élhetnek. A műtött betegeket a klinika logopédusa,

Szamosközi Alice tanítja meg újra beszélni, ami a korábbi, akár több éves tanulási folyamattal szemben ma már legfeljebb fél esztendő alatt elsajátítható. A hangszalagbénulás-műtétéhez szükséges műszer is magyar találmány, Lichtenberger György, a szegedi Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika egyetemi magántanára dolgozta ki. Az egész országból jelentkeznek a szegedi klinikán betegek a lézeres műtétre, sőt még a határon túlról is érkeznek páciensek, hogy a szegedi újítás segítségével elkerülhessék az egész életre nyomt hagyó légcsőmetszést.

ILLYÉS SZABOLCS

Bőr- és arcszépítő ételeink

TÁPLÁLKOZÁSUNK ÉS ARCBŐRÜNK ÁLLAPOTA, SZÍNE KÖZÖTT SZOROS AZ ÖSSZEFÜGGÉS. AZOK AZ ÉTEL-FÉLESÉGEK, AMELYEK SOK TELÍTETT ZSÍRSAVAT TARTALMAZNAK, MINT PÉLDÁUL A SZALONNA, SOKAT ÁRTHATNAK A BŐRNEK, MIVEL TÖBBEK KÖZÖTT AZOKAT A HAJSZÁL-EREKET IS ELTÖMÍTIK, AMELYEK A TÁPANYAGOT SZÁLLÍTJÁK A BŐR SEJTJEIHEZ.

Vannak azonban kifejezetten „bőrszépítő” ételek, amelyek gyakori fogyasztásával rugalmasabb, simább és üdőbb lehet a bőrünk.

SZÓJA

A szója nagy mennyiségben tartalmaz olyan bőrvédő anyagokat, amelyek megakadályozzák a pattanások kialakulását. E-vitaminban is igen gazdag, ez az új bőrsejtek növekedését serkenti. A bőr finom és bársonyos lesz tőle.

BROKKOLI

A- és C-vitaminban igen gazdag zöldségféle. Ezek azok a vitam-

nok, amelyek a káros elváltozásoktól, így a daganatok kialakulásától is védik a bőrt. Az A-vitamin növeli a bőr védekezőképességét a különböző fertőzésekkel szemben. A C-vitamin rugalmassá, s egyben ellenállóbbá teszi bőrünket.

HAL

A halhúsban – főleg a tengeri halakban – megtalálható omega-3 zsírsav gyulladáscsökkentő, így megszünteti a pattanásokat. Jót tesz a száraz bőrnek is, mivel segíti annak regenerálódását. Ahhoz, hogy a zsírsav igazán kifejthesse áldásos hatását, hetente legalább háromszor érdemes halételt fogyasztani.

OLÍVAOLAJ

Száraz, hámló a bőre? Egyen naponta egy evőkanál olívaolajat. Akkor is segít az olaj, ha a pórusok hajlamosak az eldugulásra, mert az olívában található esszenciális zsírsavak hatására sokkal kevesebb zsírt kell kiválasztaniuk a pórusoknak, és könnyebbé válik a tisztulás. Érdemes valamennyi ételt olívaolajban elkészíteni.

TERMÉSZETPATIKA – GYÓGYNÖVÉNYTÁR

Majoránna, a pikáns gyomornyugtató

A MAJORÁNNÁT ÁLTALÁBAN KONYHAI FÜSZERNEK, S NEM GYÓGYNÖVÉNYEK TEKINTIK. EZ NEM TÚL SZERENCÉS, HISZEN A TUDOMÁNY IGAZOLTA EMÉSZTÉST ELŐSEGÍTŐ ÉRTÉKEIT, ÉS FELFEDEZTE, HOGY SEGÍTHET A HERPESZ KEZELÉSÉBEN IS.

A régi görög orvosok kigyomorászok ellenszeréül, valamint izom- és ízületi fájdalmak kezelésére használták, de a gyógyításban való használata nemigen terjedt el egészen addig, míg a rómaiak fel nem fedezték gyomornyugtató hatását. A herbalisták hittek még a horzsolásokat gyógyító, menstruációs görcsöket enyhítő, s menstruációt elősegítő hatásában. Kötőhártyagyulladás és más szemproblémákat is kezeltek ezzel.

A mai herbalisták emésztés elősegítésére, nyugtatóként és köhögés elleni orvosságnak ajánlják. Egyesek szerint anélkül enyhít a menstruációs görcsöket, hogy azt előbbre hozná. Megint mások fejfájásra, álmat-

lanságra és utazási rosszullétekre javasolják. A rómaiaknak valószínűleg igazuk van abban, hogy a majoránna nyugtatja a gyomrot.

Úgy tűnik, a majoránna (mint göröcsoldó) nyugtatja az emésztőrendszert. Gyomornyugtató hatása lehet a magyarázata, hogy a mozgó járműveken fellépő rosszullétek (gyomor- és bélpanaszok) megelőzésére is használják. A göröcsoldók nem csak az emésztőrendszer sima izmait, de más sima izmokat, így a méhet is megnyugtató. Ez a valószínű magyarázata, hogy a majoránnát menstruációs görcsök kezelésére is használják.

Ha ki akarják használni a majoránna gyomornyugtató képességét vagy menstruációt elősegítőként szeretnék kipróbálni, használjanak forrázatot. Az édeskés, kellemesen fanyar forrázat elkészítéséhez tegyenek 1–2 teáskanálnyi szárított majoránna levelet és virágot egy csészényi forró vízbe, majd hagyjuk ázni 10 percig. Naponta legfeljebb 3 csészével igyunk.

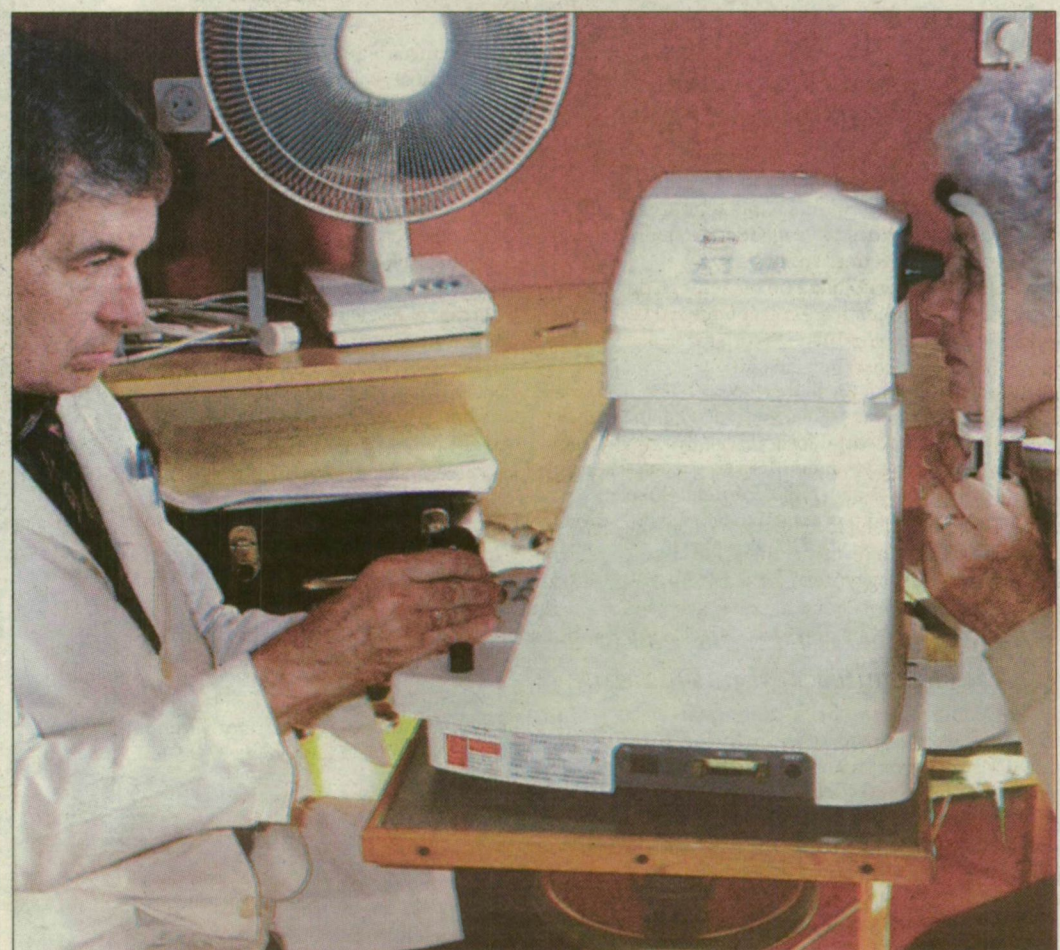
Zöldhályog-szűrés Csongrádon

Csongrádon befejeződött a zöldhályog-szűrés, amit Szalay László szemészfőorvos így összegzett: az ismertté vált betegek száma gyarapodott, a mintegy 250, szűrésre önként jelentkezett páciensből minden ötödik fennakadt a „hálón”.

A szemészfőorvos a betegségről a következőket mondta: a glaukóma – magyarul: zöldhályog – nem egyetlen, hanem több, alapjaiban különböző eredetű betegség, s ezek közös jellemzője, a látóideget tápláló artériák véráramlási nyomásának csökkenése, illetve ennek következménye. A zöldhályogot a látóideg sorvadásá és a látótér kiesése jellemzi. Ami lényeges: gyógyszerrel a szemnyomás csökkenthető.

A szemnyomásmérést a csongrádi szakrendelő-intézet az elmúlt hetekben egy kipróbálásra kapott automata műszerrel végezte.

Jellemző az érdeklődésre, hogy nem csak Szentesről, hanem a térség több településéről is érkeztek a vizsgálatot igénylők, mintegy 250-en. Az pedig, hogy minden ötödik vizsgálattal kiszűrtek egy-egy beteget, azt bizonyítja: a megelőzésben a szűrővizsgálatokra az eddiginél nagyobb szükség lenne.

B. GY. GY. ■ A vizsgálatokon minden ötödik ember fennakadt a „hálón”. (Fotó: Bálint Gyula György)